

Nro. 26.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben, Kedden Septembernek 28. ik napján
1802-ik esztendőben.*

B é t s

A' meg boldogult Fels. Toskánai N. Herceg asszonyért e' folyó hólnap 22-ikén, dél után öt órakor a' Csász. és Kir. udvari kápolnában vigiliák, az az halottakért való sz. misék, a' következett napou pedig, 11 órakor dél előtt exequiák tartattak, a' mellyeken Ő Császári Kir. Felségek, a' Fels. Kir. herczegek, és az egész Csász. Kir. udvari tisztek jelen vóltanak.

Báco Vega, Csász. Kir. Artilleria Obristlaj-
tinantnak és a' Maria Terézia Vitézi Rend kis-
keresztelének, és néhány Európai tudós Társa-
ságok tagjának szerentsétlenül történt halalában
az egész tudós világ, nevezetellen pedig a' Ma-

thematica tudományok olly kárt vallottak, melly nem egy könnyen szerzettöndhetik vissza. Ez a' derék, és fok hadi tettekkel fénylett vitéz, e' folyó hólnap 17 s ikén, a' mint beszélik, szállásáról olly véggel ment ki, hogy a' Duna vizében megfürödjön, de azolta senki is életben nem látta, hanem a' múlt Pénteken Bétsen felül, Nufzdorf mellett, a' Duna vizéből holtan vonatott ki. Miként történt légyen halála, szerentsétlenségből e' vagy másképen, senki sem tudhattya bizonyosan. Mindenek, a' kiknek vagy jó hírében nevében, vagy személyében is ötetesmérni szerentséjek volt, kiváltképen pedig alatta valói nagyon fájlalják ezen igen tudós, és mathematica írásairól nagyon esméretes vitéznek halálát.

Magyar Ország.

Posonból Sept. 24 - dik napján. Tegnap a' 420 ik ülést tartottak az Orzágnak itt lévő Statuffai és Rendjei.

Posonból Sept. 26 s ik napján. A' Fels. Nádorispány előülése alatt tegnapi napon tartott mixta ülésben három kegyelmes resolutiója olvastatott fel Fels. Urunknak, a' mellyek rendkívül való örömmel és sok *Vivat* kiáltással vétettek a' Statuok által.

N. Váradon, a' Nemes tanuló ifjuság számára egy olly Convictust méltóztatott Fels. Urunk fel állítani, a' mellybe azok az ifjak, a' kiknek ekkorig stipendiumok járt a' vacantiákra pedig más Ifjak, fognak bé vétetödni. Ezen N. Váradai Convictus Regensévé, a' Kassai Convictusnak eddig volt Regensét, F. T. *Klobusitzky György* Monostori Apáturat, és Szepesi Kanonokat, ennek volt helyére pedig T. *Bobentloosz Mihály* világi papot méltóztatott Fels. Urunk tenni. Az

utólsóbb tituláris Apátursággal is meg ajándékozottatott.

Budáról Septemb. 13-ik naaján. Az ide való és Pesti Magistratus, a' 12 krajtzárosokra nézve következő Fels. Kir. rendelést tétellett közönséggé. Ambár a' múlt *Augustus* 15. dik napján ki adott Fels. rendelés szeréat, a' 12 krajtzárosok minden Aerariális és Contributió-nals Kasszáokban, a' jövő November utolsó napjáig magok egész betsében, tudniillik 12 krajtzárookban, annakutánna pedig a' jövő 1803 esztendő Martzius havának utolsó napjáig 7 krajtzárookban parantsoltattak bé vétetődni: mindazáltal azokra nézve, a' kik a' fent nevezett kasszáokban semmit sem fizetnek, Ő Csász és Kir. Felsőge különös kegyelmességéből az az újabbi rendelés tételődik, hogy mától fogva, a' jövő October 20. dik napjáig azon 12 krajtzárosok 10 krajtzárookban, attól fogva pedig a' jövő November 15. ik napjáig 9 krajtzárookban vétetődjenek bé a' városi kasszáknál, a' melly alkalmatossággal a' bé vivőknek interimális quietantia, annak idejében pedig kész pénzbéli vissza fordítás fog adatatni.

Az ide való és a' körül belől lévő szöllő hegyeken, e' folyó September 20. ik napján, kezdődött el a' szüret. Az ebben az esztendőben uralkodott meleg idő, és a' néhánykor esett tsendes eső, szöllő gerezdeinket olly nagy tökéletességre vitték, hogy mindeneknek reménységek szerént nemcsak bőv szüretet, hanem egyzersmind igen igen jó bort várhatni.

Vass Vármegyében Geregyéből Septemb. 20. dik napján. Ki mondhatatlan fájdalommal kell irnom, hogy Méltóságos *Finta József* Csász. Kir. Generál Májor Ur, negyed napi betegeskedése után, a' múlt Augustusnak utolsó napján, életének 70. esztendejében meg halálozott. El maradt Öz-

vegyének, született Gróf *Brunzwik Ersébet* Asz-
szonynak, és négy kedves árvainak annal keserve-
sebben esett az ő halála, hogy sem e' világból
lett ki múlása, sem el temettetése alkalmatossá-
gával jelen nem lehettek.

Német Ország.

Felső Svéviából Septemb. 16-ikán. *Tigurum*
városának két vesbéli ágyuztatását, hozzáuk nyil-
ván lehetett hallani. *General Bachmann*, a' ki
darab ideig *Konstantziában* múlatott, most a' kis
Kantonokba ment el. A' *Helvétziából* hozzáuk
jött hírek nem igen kedvezők, ott minden ember
fegyverben áll. — A' fegyver viselhető lakosok
10 ezteendőstől 60 ezteendősig 500,000 főre
mennek. Sok *Graubendi* helységek, rendes fegy-
verek nem lévén, vas buzgányokkal vannak fel-
fegyverkezve, a' mellyekkel igen jól tudnak bán-
ni. — Az apró Kantonok ellen indított had, és
Tigurum városának ostromoltatása közönséges fel-
támadásra szolgáltatott alkalmatosságot. — A'
Bernai kormányzók, *Dolder* és *Rüttimann* fejei-
vel együtt egészen meg buktattak. — *Badent*,
Bruggot, *Lenzburgot*, *Araut*, *Oltent* 's a' több vá-
rosokat a' falusi lakosok el foglalták, és *Tigu-*
rum 's *Berna* felé nyomúlnak. Mindnyáján, 's
egy szívvel lélekkel azt a' szabadságot és egyen-
lőséget óhajtyák, a' melly egynéhány száz ez-
teendőig a' *democraticus* apró Kantonokban volt.
— Egyedül ennek elközlése szerezhethet kíván-
tsendelléget *Helvétziában*.

Karlsruhéból, Sept. 10-ik napján. A' *Frantzia*
első *Conzul* *Adjutansa* polgár *Lauriston* *Regens-*
burgba való útjában a' mi *Markgrófunak* is,
a' ki egész nyáron a' *Favorita* nevezetű palota-
jában lakott és lakik még most is, udvarlására
vált. Azt beszélik, hogy arra kötelezte volna

a' Fr. Kormányzék magát, hogy azoknak a' tartományoknak el foglalásokra, a' mellyek miné-
künk rendeltettek, annyi fegyveres népet küld,
a' mennyi csak kívántatik. De a' mi békeség
szerető Markgrófnak ezen ajánlást el nem fogad-
ván rész szerént maga birodalmabéli, rész szerént
Hessen • Darmstadti zsoldba vett katonaságot kül-
dött azokba:

Regensburgból Sept. 14: ik napján. Az itt
lévő Német Deputatio ma gyűllött negyedszer
öszve, és nagy reménysége volt az eránt, hogy
azon modificatióval, a' mellyel a' Pétersburgi Cs.
udvarnak és Frantzia Kormányzéknek a' Német
Országai Compensatio dolgában készített planumat
a' Deputatio bé vette, a' Császári tellyes hatal-
mú Commissarius is el fogja fogadni; de a' mint
hallatik, e' még nem történt; mellyhez képest, a'
Német Deputatio, mai napon tartott ülésében
il'y végzést hozott, hogy a' Directorium (a' Mo-
guntziai Vál. Fejedelemségnek követje) a' Proto-
collumban fel jegyzett okok által igyekezzen a'
Csász. Plénipotentiarius Commissariust a' Deputa-
tio 8: ik Septemperi ülésében hozott végzésének
bé vételére birni, 's annak értésere adni, hogy a'
jelenvaló szoros környülállások közt a' Deputa-
ciónak mást mivelní lehetlenség volt, s. a. t.

Olasz Ország,

Livornóból Septemb 10: ik napján. Ő Hetru-
riai Kir. Felségéknek a' múlt hetfőn már itt
kellet volna lenni, de az előtt való vasárnapon,
Pisában ismét az előbbi nyavalyája vette a' Ki-
rályt elő, és a' felettébb való vonogatások (con-
vulsiók) miatt becses élete nagy veszedelemben
forgott. — A' múlt éjjel nagyon erőtlen volt Ő
Felsége. Fogják e' utjokat Barcellóna felé tovább-
ra is folytatni, avagy nem, bizonytalan; azon-

ban még most is kikötő helyünkben van az a Spanyol eskader, a' mellyen Ő Felségeknak Barcellónába kellene utazni.

Nápolyból Sept. 7 = ikén. Azon Spanyol eskader, a' melly a' Királyi familiának Barcellónába leendő által vitelére ide küldetik, még ekkoráig sem érkezett ide meg. Kétség kívül az ellenkező tengeri szelek késleltetik az utját — Az az ide való nemesség, a' melly az aranyos könyvbe bé van írva (igy különböztetik meg Nápoly Országban a' fő nemesség az alsóbb rendű, és kevesebb tehetségű nemességtől) Augustus 30 ik napján igen fényes bált adott a' Királyi familia számára.

Turinból, Septemb. 3 = ik napján. A' Franzia Conzulok végzéséhez képest, minden Piemontban találtató klastromok, minden kifogás nélkül el törültetnek, és azoknak volt birtokaik nemzeti jofszágokká tétetődnek. Ellenben a' *Simplon, Sz. Bernhard, és Cenis* nevezetű nagy hegyeken hospitiumok, az az, utafokat bé fogadó klastromok fognak fel állítani.

Turinból Sept. 4 = ikén. Minthogy ebben a' Piemonti tartományban minden klastromok el törültettek, tehát e' folyó hólnap 23 = ik napjától fogva semmi szerzeteseknek meg nem engedődik szerzetbéli köntöseiket viselni, és akkorra minden klastromokból ki kell nékiek költözni. Közzülök azoknak, a' kik a' 60 esztendőt meg haladtak, 600, a' kik pedig meg azon kort el nem érték, 500 liver penzio adatik esztendőnként. Tehát ez is elegendő bizonyfága lehet annak, hogy a' Piemonti herczegség örökösen öszve kaptsolatott a' Fr. Republikával.

Rómából Septemb. 12 = ik napján. A' maga királyi méltóságáról lemondott Szárdinai Király,

a' néhai Spanyol Kardinál Alberóni palotáját szándékozik magának meg szerzeni, a' melly 35 ezer talléron tartatik. A' most uralkodó Király is itt múlat, és sok mindenféle hírek folynak kárának ki pótoltatásáról. Úgy hallatik, hogy az ő ügyet I. Sándor Orosz Császár magára valalta volna.

Genuából Septemb. 4-ikén. Ezen Liguriai Republikának új Dogéje fárathatatlan a' kormányozást illető dolgoknak folytatásában, és noha a' Kormányház palotájában, a' melly most újítatik meg, lakni bé nem ment, mindazáltal az audentzia adásra, és a' Tanácsban való előülésre minden nap meg jelenik.

Az Olasz Republikában fel állítatandó tudós Társaságról már bővebb tudósítás adódott ki. Ez a' tudós Institutum három fő szakaszból fog állani, ugymint 1) A' természeti tudományból és Mathesiből — 2.) A' morálisból és Politikából — 3.) A' szép tudományokból és mesterfégekből. A' Társaság tagjainak 60 személyre határozott meg a' száma, kiknek fele, mint rendes tagok, 1500 liréből (200 tallérból) álló fizetést veszen elztendőnként. A' Társaság titoknokjának 4000, all titoknokjának pedig 2500 lire fizetések lesznek. Egyedül hazafiak fognak azon Társaság rendes tagjaivá tétetődni, rendkívül való tagjai külföldi tudósok is lehetnek. A' rendes tagok közzé a' Páviai és Bonóniai Univeritasok Professorai is bé vétetődnek. A' tagoknak egy felét, most először a' Respublika első Praesidense nevezi ki. Leg alább 20 tagok Bononiában, mint ezen Institutum ki rendelt lakhelyében kellek lakni, hanem minden tagjainak leg alább elztendőben egyszer öszve kell gyűlteni, munkáinak egymással való közlésekre. Minden rendes vagy fizetést húzó tagnak, minden két elztendőben, leg alább egy nyomtatást érdemlő munkát

kell írni, mellyet ha nem mivel, fizetését el veszteti, és csak rendkívül vagy bensülettől való tagja leszen a' Társaságnak. A' midőn üres hely leszen, két candidátust mutat ki az Akadémia, vagy tudós Társaság, a' kik közzül a' Kormányzók fog egyet választani. A' Társaság elztendei jövedelme, a' meg jutalmaztató irásokra rendelő summával egyetemben, 70000 Lirere (10000 talerra) fog menni.

Majlandból September 8-ikén. Nem sokára el végzi a' törvénytevő Tanács maga üléseit.

Helvétziai Respublika.

Figurumból Sept. 14-ikén. Tegnap előtt éjjel, General *Andermatt* számos segítő seregeket vonván magához, a' város előtt való hegyen a' leg jobb posztókat el foglalta. A' város csak védelmezőleg tartotta magát, deputatufokat küldött a' nevezett Generálhoz, a' kik Septemb. 12-ikén este üres válasszal tértek vissza. Más nap reggel, minden előre való jelentés, vagy városunk felkérése nélkül, granátokkal, tüzes golyóbisokkal és szurkos koszorúkkal kezdette városunkat ostromlani. Első versben hat egész óráig szüntelen, azután, néhány pihenéssel, egész estig tartott a' tüzele, míg végtére a' Kormányzók Commissarius *May* a' táborba érkezvén a' tüzelet meg szüntette, és alkuval kínálta meg a' várost. Ambar 30 helyen is tűz ütötte ki magát az ostromlás alatt; meg is, hila légyen a' kegyelmes égeknek, semmi gyulladás nem támadt városunkban. Az ide való polgár ispotalyba 28 granát és 4 tüzes golyobis esett bé s. a. t.

Figurumból Septemb. 15-dikén. Ma, reggeli nyóltz órakor, a' Kormányzók Commissarius *May*, a' néki adatott tellyes hatalom sze-

rént, a' városok előtt történt ellenlégeskedést, következő fel tételek mellett szüntette meg:

- 1.) A' Kormányzék *Commissarius* *May* egész bizodalommal a' polgárságra bizza a' város őrizetét, semmi katonaságot nem kíván abba bé helyhezteni, és önnön maga is csak egy néhány örző katonával mégyen abba bé, mint a' Kantonnak fő városában — 2.) Minden eddig történeteket tökéletesen el felejtene, és sem *Tigurum* városának lakosi, sem a' több Helvétziai polgárok, a' ki azon ellenlégeskedésben részt vettek, a' miatt soha számadásra nem vonatnak; következőképen, mind azok, a' kik a' két részről vagy foglágba estek, vagy a' katoná és polgári hivatalosok által el fogattak, hogyha egyebet nem vétettek, szabadon fognak bocsáttatni. — 3.) Ezen szempillantattól fogva minden ellenséges intézetek meg szűnnek.

Tigurum vidékéről Sept. 15: ikén. Generál *Andermatt* nagy szerentséjére vált, hogy a' Kormányzék *Commissarius* *May* a' városbeliekkel capitulált, mivel egész Kantonunkból annyi falusi nép marfirozott a' város segítségére, hogy ötet egész seregével együtt körül kerítette 's el fogta volna. *Tigurum* városának mostani kéttős ostromoltatása, a' Helvétziai történet dolgoknak jegyző könyvében, örökös motok lesz.

Luzernből Sept. 9: ikén. Az Urii, Schwitzi és Unterwaldeni Kantonoknak három deputatulai következő pontokból álló fegyverszüneti tsináltak General *Andermatt* 1) Minden ellenlégeskedések meg szűnnek. — 2) Mindenféle kalmácportékát és búzát szabadon és akadály nélkül lehet oda vinni, a' hová tessék. — 3) Kurirokat és gyalog postákat is szabadon lehet küldeni. — 4) A' külső őrizeten állóknak és patrollirozó katonáknak egymás határjára lépni szabad nem lesz.

— 5) A' foglyok mind a' két részről vissza adatnak. — 6) Az ellenségeskedést nem másként, hanem harmadnapi előre való felmondással lehet újobban elkezdeni. — 7) Azon lesznek, hogy ezen fegyverüzülésre a' több apró Kantonok is reáállanak s. a. t. Kétség kívül azért lépett General *Andermatt* a' nevezett apró Kantonokkal illy fegyverüzülésre, hogy annyival nagyobb erővel, és hathatosabban foghassa Tigurum városa ellen a' dolgot.

Bernából Sept. 15: dikén. Ismét új revolutio van köztünk a' melly az új Helvétziai Constitutiót bizonyosan el fogja temetni. — *Landamman Dolder*, a' Tigurum városa, és az apróbb Kantonok ellen indított háborúnak szerző oka, életének fenn tartása végett, hivatalától végbúcsút vett, és elisillanott láb alól. — *Rüttimann* és több hozzá hasonló szörű emberek is, a' kik *Reding* el tавozásának okai voltak, viselt hivataljaikról lemondani kéntelenek voltak. A' mi egész Kantonokban fegyverben öltöztek a' lakosok, az eddig volt gyűlöletes Kormányzók ellen. — Még azok a' katonák is, a' kik a' polgárok ellen fel voltak fegyverkeztetve, most a' Kormányzók ellen fordították fegyvereiket. — Innen olyatém parancsokat küldödött ki a' több Kantonokban, hogy az eddig folytatódott ellenségeskedések, mindenütt szünyenek meg. — Ugy hallatik, hogy az egész Helvétziában a' democratica igazgatás formája fogna fellállítani olly formán, hogy minden Kanton előbbi határat ennekutánna is meg tartsa. Valósággal ez az egyetlen egy eszköz engesztelheti meg és egyesitheti az egymástól elszakadt sziveket, 's ez írhattya ki a' részre való szakadásokat tövöstől.

A' Glarusi Kantonból Septemb. 14: ikén. Egy Helvétziában költ nyomtatott irásban, a' többi közt e' jegyeztetik meg, hogy azok a' polgárok,

a' kik a' Glarusi Kantonbéli gyűlésben jelenvöltek, 36 ezer forintal most nem birnak. Öt esztendővel ennekelötte, mig a' revolutiónak a' tüze itt ki nem ütött, sokkal többel birtak, és ha továbbá is ekként folynak mint most a' dolgok, két esztendő múlva három Kantonbéli gyűlésnek sem leszen anyi tehetsége. — A' Glarus Kantonbéliék leg jobban érzik el vesztett jó állapotjokat, 's ennek vissza nyerése végett kívánnyák a' régi Constitutiót vissza állítani.

Frantzia Respublika:

Párisból Septemb. 12^{ik} napján. Azok a' Német Birodalombéli Herczgek, a' kik a' mi Kormányfőnkünknél el vesztett örökségeik helyett kipótolást keresnek, mindnyájan Regensburgba utasítatnak — Az első Conzúl palotáját azok a' fok herczegek, Ministerek, és Deputatusok, a' kik ő eleibe vitetni kívánnak, szinte ugyan ottromlani láttatnak — Az Orleani Kir. Herczegi familiához tartozott St. Cloudi palota már el készülvén, nem sokára abba fog az első Conzúl lakni menni, a' melly nem az Añai vesztegető bujaság, hanem a' leg fajnabb izézés szerént van fel ékesítve. — Fox Ur, Anglus Ex minister Pitthnek leg nagyobb vetélkedő társa, az itt levő könyves táraknak látogatásában nagyon szorgalmatos, hogy az általa készitendő Angliai históriára elegendő materiálékat találhasson.

Egy Franczia falusi ember, a' harmadik Conzúlnak *Lebrunének* távolról való attyafia Párisba utazván, az ő látogatására is el ment. Tudakozza a' Conzúl, mivel szolgáljon nékie? Egy fiam van, ugymond falusi attyafia, a' kit örömeft jó állapotban helyhezsettetni szeretnék — Ugy de, mondá a' Conzúl, tud e' valamit, és mihez van leg nagyobb kedve? Az én fiamnak, fe-

lele amaz, egy kevésbé nehéz a' feje, és éppen ezen az okon szeretném, ha valami hivataloskát kaphatna, p. o. a' Nationale Institutumba (a' Párisi tudósok Akadémiájába. A' mellynél 1800 liverből álló jövedelme lehetne esztendőnként, 's kevés oka volna a' feje törésére. A' Conzul elfordulván, rokona egygyűgyűségén magába mo-
folygott.

A' Párisi későbbi levelek azt a' hirt meg tza' follyák, a' melly Generál *Lafayette* meg halálózásáról, nem régiben *Párisban* ki terjedt. Ő még most is élni, és friss egészségben lenni mondatik — A' Frantzia Kormányzék és Fényes Porta közt tökéleteslegre ment békefég, e' folyó hólnap 7-dikén sok ágyú ropogással adatott a' Párisi Publicum tudtára. Estére a' teatrumokban is ki hirdelődött.

Az a' tudós Orvosokból álló Párisi Commissió, a' melly a' tehén himlővel való bé oltas következéseinek meg vizsgálására a' Kormányzék től ki rendeltetett, leg közelébb olly jelentést tett arról, és adott is ki közönségesen, hogy annál e' világon hasznosabb talalmány nem találtatik, a' melly által tudniillik, sok száz ezer ember meg szabaditatik esztendőnként az haláltól. Ez a' Commissió a' belfő dolgokra ügyelő ministernek engedelmével, minden osztálybéli helytartókhöz levelet küldött, 's őket arra kérte, hogy tellyes tehetségek szerént igyekezzenek azon áldotttalalmányt az alattok valók közt közönségeslé tenni.

E' folyó hólnap 7-dikén költ Conzuláris végzés szerént, azok azok az A, Belgiomi és Német tartományok, a' mellyek a' Lünevilli békeségben a' Frantzia Respublikának által engedődtek, evvel formaliter öszve kaptoltattak, és már ezután, valamint a' polgári, úgy az egyházi, 's kereskedésbéli dolgokban is azon törvények és mód

Szerént igazgattatnak, a' mellyekkel el az anya Respublika.

A' múlt posta napon félbe szakadt Senatus Consul-tum tikkelyeinek folytatása.

25. Tz. Az Ofztálybéli Collégiumoknak organizatiójára, a' Financialis minister kormánya alatt minden Ofztályban azok között a' polgárok között, a' kik fejektől, ingatlan és ingó jószágaiaktól, nem külömben szükfégtelen, és egyedül a' luxusra tartozó vagyonjaiktól leg többet fizetnek, 100 : an fognak laistromba tétetni. Abban az ofztályban, a' mellyben az illy polgárok laknak, az a' summa is hozzá adódik, a' mellyet ök, más ofztályokban, és a' Franczia Koloniákban lévő jószágaiért fizetnek. Az illy laistrom pedig nyomtatásban adattatik ki. 26) A' Kantónbéli gyűllések az illy laistromokból fogják azokat a' tagokat ki választani, a' kiket az Ofztálybéli Collegiumba nevezni kell. — 27) Az első Consul a' Kerületbéli Collégiumokhoz 10 tagokat adhat azon polgárok között, a' kik az érdem legiőhöz tartoznak, vagy a' kik hasznos szolgálatot tettek a' hazának. Ugyan ő minden Ofztálybéli Collégiumokhoz 20 polgárt adhat, a' kik között tizet az Ofztálybéli leg birtokosabb polgárok között, 10 : et pedig vagy az érdem legiőből, vagy az olly polgárok között választ, a' kik szolgáltanak. Ezen ki nevezésekre pedig az idődek semmi pontyához nem lesz ő köttetve. — 28) Minden kerületbéli Tanátsnál lévő üres helyre a' Kerületbéli Vál. Collégiumok fognak azon Kerületbéli birtokos polgárok között kettőt választani. Leg alább egyet azok között kell választani, a' kit a' Vál. Collegium ki mutatni fog. A' Kerületbéli Tanátsoknak minden ötödik esztendőben változik egy harmad része. — 29 → 38) Valamennyisz a' Kerületbéli Vál. Collegiumok ös-

ve gyűlnek, mindenkor két polgárt mutatnak ki azon laistromból, a' mellyből a' Tribunatus tagjai választódnak. Leg alabb egyiknek közülök azon Collegiumon kívül valónak kell lenni, a' mellytől ki mutattatik. Mind a' kettőt az osztályon kívül kell venni.

IV. Titulus, a' Conzulokról. 39) A' Conzulok holtig vitelik hivataljokat, és ők tagjai és egyzersmind Előülői a' Tanátsnak. — 40) A' második és harmadik Conzul, az első Conzul mutatására, a' Senatus által neveztetnek ki. — 41) A' midőn e' két hivatalok között egyik vagy másik üresen marad, akkor az első Conzul mutat ki először egyet a' Szenatusnak, hogyha ezt annak nem választja, ismét mást mutat ki; hogyha e' sem választatódik, akkor harmadikat mutat ki az első Conzul, és már ezt szükségesképen kell a' Tanátsnak választani. — 42) Hogyha hasznosnak itili az Elő Conzul, a' feljebb le itt módon ki mutathat egy polgárt, a' ki az ő halála után, első Conzul legyen. — 43) Az a' polgár, a' kit az első Conzul így ki nevez, az ő kezébe a' Respublika hívfégére való hitet le teszi, a' két utolsó Conzul, a' Szenatus, a' ministerek, a' Status Tanáts, a' törvénytévő Tanáts, a' Tribunatus, az Érsekek, Püspökök, a' Cassans = Tribunal, az Apellatorium = a' Választó Collegiumok = a' Cantonbéli Gyűlések Előülőinek, az Erdem légio fő tiszteinek, a' Respublikában lévő 24 fő városok polgár mestereinek jelenléteben. A' Status Titoknok azon esküvés formáját a' Protokollumba bé írja. — 44) Ez az esküvés formája ekként vagyon: „Esküszöm, hogy én a' Constitutiót meg hagyom; a' lelki esméretnek szabadtságát illendő tekintetben tartom; a' feudalis intézetek újabb felállításának ellene állok; egyedül a' Respublika védelmezése, és ditsőffége végett hadakozom, és azon hatalmat, a' mellyel fel ruháztatva lenni fo-

gok, egyedül a' nemzet boldogságára forditom s. a. t." — 45) Ezen hit le tétel után, az első Conzul successorának mingyárt ülése leszen a' Szenatusban, még pedig az első Conzul után. — 46) Az első Conzul, a' maga successora eránt való kívanságát a' Kormányzék Archivumába is le tetheti. — 47) Az illy esetben, a' második és harmadik Conzulokat, a' ministereket, a' Osztályoknak, és Status Tanátsnak e' öülöit ösve hívja, ezeknek jelenlétekben, azon tulajdon petsétiével le petsételt irást, a' mellyben a' maga successora eránt való kívanságát ki nyilatkoztattya, a' Status Titoknok kezébe által adja. Ennek az irásnak, minden akkor jelenlévő személy köteles leszen maga nevét alája irni, a' kik előtt a' Status Titoknok azon irást a' Kormányzék archivumába mingyárt le teszi. 48) Ezt az illyeképen archivumba le tett papíroft, a' most leirt mód szerént, és a' nevezett személyek jelenlétekben, az első Conzul vissza veheti. — 49) Hogyha az első Conzul halála után, az ő irásban hagyott kívansága az Archivumba meg marad, azt a' ministerek, és a' Status Tanáts osztályai. Elöülöinek jelenlétekben, a' Status Titoknok ki veszi, és annak valósága a' második és harmadik Conzul jelenlétekben meg vizsgáltatik, annakutánna a' Kormányzék egy deputatiója által a' protokollummal együtt a' Szenatushoz küldetik, 's meg mutattatik, hogy valósággal a' légyen az, a' melly az Archivumba le tétetődött. — 50) Hogyha az első Conzultól ki neveztetett személy az ő successorává nem tétetődik akkor a' második és harmadik Conzul, két személyt mutatnak ki, hogyha e' kettő közzül egyik sem tétetődik első Conzulnak, ismét két személyt projectálnak hogyha ezek se fognak tettzeni, harmadszor is kettőt projectálnak, és ekkor köteles leszen a' Szena-

tus egyiket valamelyiket első Conzulknak tenni. — 52) Minden esetben, szükség lesz az első Conzul halála után 24 óra alatt ezen praesentationának és nevezetnek végbe menni. — 53) Minden első Conzulknak holtig tartó hivatalja alatt, a' törvény fogja, a' Kormányzók költségeinek mielőtt meg határozni.

(A' többet a' jövő posta napon)

Elegyes Levelek.

Genéből Augustus 16-ik napján. Ugy halylyuk, hogy az a' Frantzia Gesvader, a' melly a' Tunisi Dey ellen azért küldetődött ki, hogy azon Frantzia hajós kapitányért, a' kivel a' Tunisi r. b. ló hajók igen kegyetlenül bántak, tegyen eleget. A' Franczia első Conzul ezen történetért 200000 Collonarit, esztendőnként való adószítésbe pedig 60000 Collonarit kívánt, mellyet hogyha a' nevezett barbarus fejedelem meg fizetni nem akar, na, had fog ellene indittatni.

A' Würtembergi herczegségben, az Adelbergi Prefecturában, nem régiben egy parokiali ház építésének alkalmatosságával, egy régi lerontott kőfalban 810 darab olly arany pénzt találtak a' munkások, a' mellynek nagy része a' 16-ik században veretett.

A' Saxóniai Vál. Fejedelemségi ezüst bányákban 1762-ik esztendőből 1801-ikig, és így 40 esztendő elforgása alatt, 22 millió tallért érő ezüst ásatott ki.

Vége a' III. ik Fertály Esztendőnek.